

Täysistunto

Tiistai 7.4.2026 klo 14.00—20.03

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 190/2025 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2026 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 6/2026 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.05 **Oras Tynkkynen vihr:** Kiitos, puhemies! Alkuperäisessä hallituksen esityksessä ehdotettiin, että asuntolainojen enimmäisaika pidennettäisiin 30:stä 35 vuoteen. Mitä tästä sanoivat asiantuntijat? Esimerkiksi Finanssivalvonta: Finanssivalvonnan käsityksen mukaan ehdotettu sääntelymuutos on siten omiaan heikentämään rahoitusvakautta tilanteessa, jossa ehdotetun sääntelymuutoksen hyödyt ovat epävarmat. Suomen Pankki: enimmäistakaisinmaksuajan pidentäminen esitetysti voisi kasvattaa rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavia riskejä erityisesti sellaisissa tilanteissa, joissa asuntojen voimakkaasti nousevat hinnat alkavat ruokkia itseään ja asuntomarkkinat ylikuumenevat. Kilpailu- ja kuluttajavirasto KKV on huolissaan siitä, että ehdotetut toimenpiteet eivät olisi tasapainossa asetettujen tavoitteiden ja kotitalouksien velkaantumista todennäköisesti lisäävien vaikutusten välillä. Rahoitusvakausvirasto RVV näkee riskinä, että esitykselle asetettuja, sinänsä täysin perusteltuja yhteiskuntapoliittisia tavoitteita ei tulla saavuttamaan nyt ehdotetuilla sääntelymuutoksilla. Sen sijaan on hyvin todennäköistä, että muutokset lisäävät kotitalouksien ja asunto-osakeyhtiöiden velkaantumista ja lisäävät näihin liittyviä taloudellisia ja rahoitusvakaudellisia kriisejä. Ja vielä vaikkapa professori Panu Kalmi: ”Sääntely on alun perin luotu hyvästä syystä: finanssikriisien ehkäisemiseksi ja kotitalouksien ylivelkaantumisen rajoittamiseksi. Vaikka luottovetoista finanssikriisiä ei juuri nyt ole näköpiirissä, ei ole syytä purkaa sen torjumisen mekanismeja.”

No, nämä asiantuntijalausunnat koskivat siis hallituksen alkuperäistä esitystä, jossa ehdotettiin asuntolainojen enimmäisajan pidentämistä 30:stä 35 vuoteen. Mitä kävi talousvaliokunnassa? Siellä hallituspuolueet sosiaalidemokraattien ja keskustan tuella päättivät, että tätä asuntolainojen enimmäisaikaa pitäisi pidentää vielä tästä hallituksen esittämästä eli 35:stä 40 vuoteen. Kaikki ne samat ongelmat, joihin monet asiantuntijat ja viranomaiset kiinnittivät huomiota valiokuntakäsittelyssä, pätevät tietysti myös tähän valiokunnan enemmistön esittämään laajennettuun pidennykseen, mutta merkittävästi suuremmassa laajuudessa. Lopulta valiokunnassa päädyttiin ainakin omalla eduskuntaurallani ehkä aika

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2026 vp

poikkeukselliseen tilanteeseen, että ainoina hallituksen esitystä puolustivat siis minä ja edustaja Yrttiaho, eli kaksi oppositiopuolueiden edustajaa.

No, selvyyden vuoksi on syytä todeta, että näistä edellä mainituista riskeistä huolimatta voi sinänsä olla ihan perusteltua hallituksen esityksen esittämällä tavalla pidentää asuntolainojen enimmäisaikaa, mutta juuri näitten tunnistettujen riskien takia parempi olisi edetä siinä alkuperäisessä hallituksen esityksessä kuvatulla tavalla, kerätä kokemuksia, seurata vaikutuksia ja näitten kokemusten perusteella tarvittaessa seuraavassa vaiheessa laajentaa vielä enemmän tätä enimmäisaikaa nyt valiokunnan enemmistön hahmottelemalla tavalla, mutta ei tällä tavalla, ei näin hätiköiden.

Sen takia teen vastalauseen mukaisen esityksen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

18.09 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Talousvaliokunta tosiaan ehdottaa hallituksen esityksestä poiketen, että asuntolainojen enimmäismaksuaikaa voitaisiin pidentää valtioneuvoston asetuksella niin, että takaisinmaksuaika voisi olla jopa enintään 40 vuotta. Kuten edustaja Tynkkynen tässä lausuntoja siteeraten totesi, asiantuntijalausunnot eivät tätä tue.

Tämä 40 vuoden takaisinmaksuaika olisi kansainvälisestikin vertaillen poikkeuksellisen pitkä ja johtaisi siihen, että yhä useampi maksaisi lainaa takaisin vielä eläkeiässä. Lainanajan pidentämisellä olisi merkittävä vaikutus korkomenojen kasvuun, mikä saattaa siten taas puolestaan johtaa virhearvioihin — erityisesti, jos lainanottaja painottaa matalaa kuukausierää. Eli tosiaan asiantuntijalausunnoista ei löydy tukea tälle pidennykselle, joka olisi varsin poikkeuksellinen, ja sen takia tuen sitä ajatusta, minkä edustaja Tynkkynen esitti, että jos tällaiseen lähdetäisiin, niin se pitäisi ainakin tehdä vakaasti harkiten ja kerätä kokemuksia tästä, mitä nyt hallitus olisi esittänyt pidennykseksi.

Eli näillä sanoilla kannatan edustaja Tynkkynen tekemää esitystä siitä, että hallituksen esitys hyväksytään muuttamattomana.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

18.10 **Heikki Autto kok:** Arvoisa herra puhemies! Kuten tässä edellä vihreiden vastalauseeseen viitanneet edustajat kuvasivat, talousvaliokunnassa on todella poikettu hallituksen alkuperäisestä esityksestä, mutta, arvoisa puhemies, mielestäni aivan oikeaan suuntaan. Suomessa on eletty todella pitkää erittäin matalan kasvun aikaa, ja on tärkeää, että Suomessa tehdään toimia, joilla haetaan kestävää talouskasvua. Meidän ei tarvitse katsoa sen kauemmas kuin vaikkapa naapurimaahan Ruotsiin, jossa osaltaan se, että lainanajat ovat pitempiä, mahdollistaa sen, että kotitalouksilla on huomattavasti enemmän rahaa käytettävissään, ja tämä on edesauttanut kyllä talouskasvua. Toki Ruotsista voisimme ottaa mallia monessa muussakin asiassa siinä, mitä tulee investointimyönteisyyteen, yrittäjyyteen, myöskin erilaiseen verotuksen rakenteeseen ja niin edelleen.

On totta, että ylivelkaantumista pitää välttää kaikissa tilanteissa, mutta tällä hetkellä Suomessa suurempi huoli — ehkä vielä suurempi kuin nämä edellä esimerkiksi edustaja Tynkkynen sinänsä ansiokkaassa pohdinnassaan ja puheenvuorossaan käyttämät huolet — on se, että julkinen taloutemme tämän talouden hitaan kasvun vuoksi on ajautumassa kestämättömään tilanteeseen. Sillä, että näitä takaisinmaksuaikoja nyt pidennetään, yhä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2026 vp

useampi suomalainen ja ennen kaikkea varmasti perheet pääsevät sitten hankkimaan itselleen sen kaltaisen asunnon kuin elämäntilanne edellyttää. Toisaalta sitten, kun myös tätä omarahoitusosuutta on mahdollisuus Finanssivalvonnan suhdannetilanteen mukaan säädellä — ja tässä vaikeassa suhdannetilanteessa, jossa esimerkiksi nyt elämme, se voitaisiin kaikilta muiltakin kuin ensiasunnon ostajilta laskea tuohon viiteen prosenttiin — niin tällä saataisiin nyt tällaista nopeaa laman taittoa tapahtumaan ja sitä kautta kestävä kasvua kansantalouteen.

Kyllä, mielestäni eduskunta voi aivan hyvillä ja myös turvallisin mielin tähän talousvaliokunnan enemmistön mietintöön yhtyä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hamari, olkaa hyvä.

18.13 Lotta Hamari sd: Arvoisa puhemies! Nykyisessä heikossa taloudellisessa tilanteessa meidän on tosiaan tehtävä kaikkemme, että kuluttajien luottamusta pystyttäisiin vahvistamaan, ja siksi onkin hyvä, että talousvaliokunnassa me olimme rohkeita ja korjasimme tätä hallituksen alkuperäistä esitystä. Asuntomarkkinaa pitäisi ehdottomasti pystyä vahvistamaan.

Tämä aika, kun korot varmaan kohta taas pomsahtavat ja turvallisuusympäristö on radikaalisti muuttunut, on näkynyt kasvaneena epävarmuutena Suomen taloudessa, ja erityisesti tämä on heijastunut myös sinne asuntomarkkinoille, eikä rakennusalankaan tilanne ole sen parempi. Siksi pitäisi nopeasti pystyä tekemään vaikuttavia keinoja, joilla saamme tätä luottamusta vahvistettua ja asuntokauppaa käyntiin.

Tämä pidempi takaisinmaksuaika keventää asuntovelallisten taakkaa hankalana aikana ja tuo hieman tilaa siihen omaan talouteen, muiden menojen kattamiseen. Meillä Suomessa pankit ovat erittäin varovaisia. Lainaa on todella vaikea saada — tästä on keskusteltu tässä salissa jo monesti — erityisesti tuolla vähän syrjäisemmällä seuduilla, mistä itsekin tulen. Vaikkapa Hämeenkyrössä asunnon vakuusarvo ei ole kovin korkea, ja pankit ovat varovaisia. Lainaa on vaikea saada, kuitenkin ihmisten jossain täytyy asua, ja vuokra-asuntojakaan ei oikein ole. Toivottavasti tämä uusi lainsäädäntö nyt rohkaisee myös siis pankkeja.

Toki tämä rahoitusvakaus ja kotitalouksien velkaantuminen on tietysti otettava tosisaan, ja tätä uudistusta pitääkin nyt seurata tarkasti, mutta Suomessa pankit ovat hyvässä kunnossa ja kotitalouksien säästämisaste on korkea, joten eväitä kauppojen liikkeelle saamiseen ja tähän kestäväan asuntolainoittamiseen pitäisi kuitenkin olla. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

18.15 Lauri Lyly sd: Arvoisa puhemies! Näen tämän ennen kaikkea sillä tavalla, että meidän asuntorakentaminen on ollut ihan lamassa: alle 20 000 asuntoa vuodessa tällä hetkellä rakennetaan, ja normaalitaso liikkuu yli 30 000—35 000:ssa. Me ollaan niin matalalla tasolla, eikä tämä asumisen tarve ole tässä pudonnut mihinkään. Tässä on monta vuotta mennyt tällaisessa tilanteessa, ja aika paljon varmaan patoutunuttakin painetta siellä on. Siinä mielessä tämmöinen siirto 30:stä 40 vuoteen on semmoinen sysäys, joka voi laittaa liikkeelle niitä hankkeita, että asumiseen laitetaan varallisuutta kiinni, ja sillä tavalla saadaan vähän kuukausierää matalammaksi, jolloin taas sitten muuhun elämiseen jää vähän enempi tilaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2026 vp

Se, mikä tässä varmasti siinä suhteessa mietityttää kaikkia, liittyy tähän pitkään aikaan, minkälaisella korkotasolla tätä lainaa laitetaan sitten eteenpäin. Onko se tähän heiluvaan euriboriin kiinni, vai tulevatko tässä sitten vastaan enempi tämmöiset kiinteät korot, jotka voisivat olla yksi tapa, millä tätä ennustettavuutta myöskin rakennettaisiin. Se, mikä tässä nyt kuitenkin on näköpiirissä ja tähän asti on ollut, on se, että kotitalouksien velasta kolme neljäsosaa on ollut asuntoihin liittyvää, mutta oikeasti kotitalouksien maksuhäiriöt ovat tulleet enemmänkin tämmöisten kulutusluottojen kautta kuin asumiseen liittyen. Tässä mielessä asunto on ollut aika turvallinen sijoitus. Vaikka reaaliarvot tai arvot ovat tippuneet tämän taantuman seurauksena, niin siinä on kuitenkin sitä marginaalia jonkin verran, että sitten myöskin hyvällä paikalla olevista ja kasvukeskuksissa olevista asunnoista pääsee eroon, mutta muualla se on vähän hankalampaa. Sitä ollaan sitten kyllä kiinni aika pitkään tämmöisessä asumisessa.

Itse näkisin, että asumista pitäisi vauhdittaa tilapäisesti jollakin varallisuusveron väliaikaisella poistamisella, tai ikäihmisten asumiseen ja opiskelija-asumiseen pitäisi laittaa rakentamista liikkeelle, jolloin me saataisiin tätä asumista liikkeelle monelta sektorilta. Sitä tarvetta niissä ryhmissä on todella paljon, ja tämäkin puoli olisi pitänyt huomioida. Se raha on pudotettu 120 miljoonasta 15 miljoonaan, eli siellä ei ole oikein paljon tilaa, mutta kaikki se pitäisi nyt saada liikkeelle, ja on niitä yhtiöitä ja säätiöitä, jotka tämäntyyppistä rakentamista tekevät. Eli rakentaminen pitäisi saada liikkeelle. Se näkyisi työllisyydessä ja meidän taloudessa monella sektorilla. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

18.18 Oras Tynkkynen vihr: Kiitos, puhemies! Muistutan, että siinä hallituksen alkuperäisessä esityksessä tosiaan esitettiin, että asuntolainojen enimmäisaikoja pidennettäisiin. Eli kaikkia niitä hyviä vaikutuksia, joita edeltävissä puheenvuoroissa on toivottu asuntomarkkinoille ja talouteen laajemminkin, olisi ollut mahdollista saavuttaa sillä alkuperäisellä hallituksen esitykselläkin siinä määrin kuin nyt tällä esityksellä niihin ylipääntään voidaan yltää.

Edustaja Autto viittasi Ruotsin kokemuksiin. Ehkä on vaan hyvä muistaa, että Ruotsin asuntomarkkinathan ovat siis monessa suhteessa hyvin erilaiset kuin Suomessa, ja sen takia kauhean suoraviivaisten johtopäätösten tekeminen niitten perusteella ei ehkä välttämättä ihan sellaisenaan toimi, mutta sinänsähän pidempi laina-aika tarkoittaa sen laina-ajan yli korkeampia kokonaiskustannuksia, eli pitkällä aikavälillä näitten pitkien laina-aikojen ansiosta kotitalouksilla jää vähemmän rahaa muuhun kuin siihen oman asunnon hankintaan. Asiantuntijalausunnoissa on tuotu esiin myös se huoli, että laina-aikojen pidentäminen ei välttämättä johdakaan mitenkään siihen, että kotitalouksilla olisi käytettävissä enemmän rahaa, jota voisi kohdentaa vaikkapa sijoituksiin vaan pikemminkin suurempiin asuntolainoihin. Eli jos haluaa tällä uudistuksella vaikka piristysruisketta siihen, että suomalaiset harrastaisivat enemmän kansankapitalismia ja sijoittaisivat kotimaisten yritysten osakkeisiin tai rahastosäästämiseen, niin ainakin asiantuntijat suhtautuvat tähän vaikutukseen epäillen.

Kun monissa valiokunnan enemmistön kantaa puoltavissa puheenvuoroissa on ajateltu nyt tätä vielä hallituksen esityksestäkin pidennettyä asuntolainojen enimmäisaikaa kasvu-toimena, niin haluan vain muistuttaa siitä, että jos jokin on myrkkyyä kasvulle ja taloudelle tässä maassa, niin se on erilaiset rahoitusvakauteen liittyvät kriisit. Luonnollisesti ku-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2026 vp

kaan ei voi varmasti sanoa, onko tällainen riski suuri vai keskinkertainen vai pieni pitkällä aikavälillä, mutta se on asiantuntijalausuntojen perusteella jokseenkin kiistatonta, että tämä valiokunnan enemmistön nyt valitsema kanta kasvattaa näitä rahoitusvakautta koskevia riskejä olennaisesti vielä siitä hallituksen esityksestä.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.